

III.ÜRÜN EMNİYETİ VE SERTİFİKASYON SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRİSİ (13-14 KASIM 2024)

III.ÜRÜN EMNİYETİ VE SERTİFİKASYON SEMPOZYUMU TC. CUMHURBAŞKANLIĞI SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI DESTEKLERİYLE TR UÇUŞA UYGUNLUK BELGELENDİRME HİZMETLERİ A.Ş. TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLMİŞTİR

13-14 Kasım 2024 tarihlerinde TR Uçuşa Uygunluk Belgelendirme Hizmetleri A.Ş. tarafından Ankara Bilkent Otel ve Konferans Merkezi'nde **"III.Ürün Emniyeti ve Sertifikasyonu Sempozyumu"** etkinliği düzenlenmiştir. Sempozyuma savunma ve havacılık sektöründen 27 farklı firmadan 500'ün üzerinde firma temsilcisi katılım sağlamıştır. **"Sertifikasyon Süreçlerindeki Zorluklar ve Yeni Ufuklar "** teması ile düzenlenen ve iki gün süren sempozyumda 2 farklı salonda toplamda 10 Oturum gerçekleştirilmiştir.

İlk oturumda TC. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) Kalite, Test ve Sertifikasyon Daire Başkanı Sn. Ahmet Tolga SAYIN, Türk Havacılık Uzay Sanayii Kalite ve Sertifikasyon Başkanı Sn. Ömer Faruk TÜRKMEN ve TR Uçuşa Uygunluk Belgelendirme Hizmetleri Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Murat CERAN tarafından gerçekleştirilen açılış konuşmalarına yer verilmiştir. Türkiye'de sertifikasyon uzmanı ihtiyacının önemi ve TR Uçuşa Uygunluk firması olarak bu ihtiyacı karşılama konusundaki yerimiz başta olmak üzere sertifikasyon süreçlerinden elde edilen bilgi ve tecrübelerle gelecekteki zorlayıcı süreçlere yönelik yapılan hazırlıklar ve bu zorlukların yaratacağı fırsatlar gibi birçok konuya değinilmiştir.

Avrupa Havacılık Emniyet Ajansı (EASA) Tasarım Organizasyonları ve ETSO Yöneticisi Grégory Lièvre ve Federal Havacılık İdaresi (FAA) AB, Orta Doğu ve Afrika Uçak Sertifikasyonu Hizmetleri Kıdemli Temsilcisi Amer YOUNOSSI'nin de onur konuğu olarak davet edildiği III. Ürün Emniyeti ve Sertifikasyon Sempozyumu uluslararası boyutta bir etki yaratmıştır.

Grégory Lièvre, ana konuşmasında **"Hava Aracı Süreçlerinde EASA Bakış Açısı"** konulu bir sunum gerçekleştirmiştir. EASA süreçlerinde zorluklar, inovasyon ve yeni ufuklar özelinde yürütülen süreçlere değinmiştir. Eklemeli imalat, eVTOL, Yapay Zekâ, Hidrojenli İtki Sistemleri, Elektrikli İtki Sistemleri, Sürdürülebilir Havacılık Yakıtları, Uçuş Mürettebatı iş Yükünün Azaltılması ve Kentsel Hava Hareketliliği gibi konularda gelecekte bizleri bekleyen zorlayıcı alanlara dair EASA'da yürütülen süreçlere dair özet değerlendirmeler sunmuştur. Önce emniyet olmakla birlikte emniyete ulaşma süreçlerini daha verimli hale getirmenin yollarını aradığımız geleceğin sertifikasyon süreçlerindeki temel konuları da şu şekilde sıralamıştır.

- Organizasyon onayları süreçlerine daha fazla güven duyulup yetkiler verilmesi (LOI)

III.ÜRÜN EMNİYETİ VE SERTİFİKASYON SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRİSİ (13-14 KASIM 2024)

- Kıt kaynakların kullanımını desteklerken risk temelli yaklaşımları devreye almak
- Yapay zekâ destekli dijital süreçler – Örn: Testler yerine simülasyonların kullanılması
- Entegre yaklaşımlar (Tasarım, operasyonlar, bakım, hava sahası entegrasyonu)
- Güçlendirilmiş uluslararası iş birliği
- Yeni yetkinlikler

Sempozyumun ikinci oturumunda konuk konuşmacı olarak yer alan Amer YOUNOSSI ise gerçekleştirdiği sunumda “**FAA Uçak Sertifikasyon Hizmeti ve Yenilikçi Teknolojilerle İlgili Faaliyetlere Genel Bakış**” konusunu aktarmıştır. FAA’in uluslararası alanda yürüttüğü sertifikasyon süreçlerinden, organizasyon yapısından ve devletlerarası anlaşmalardan bahseden Mr. YOUNOSSI özellikle Gelişmiş Hava Taşımacılığı (Advanced Air Mobility) özelinde FAA’in yürüttüğü faaliyetlere odaklanmıştır. Bu kapsamda gerçekleştirdiği aktarımda aşağıdaki hususlara değinmiştir:

- FAA, Gelişmiş Hava Hareketliliği (AAM) hava araçlarının sertifikalandırılmasında risk temelli bir yaklaşım benimsemektedir. Bu yaklaşım, risklerin geleneksel hava araçlarıyla benzer olduğu durumlarda mevcut uçuşa elverişlilik standartlarının uygulanmasını içermektedir.
- FAA, karmaşık sistemlerin emniyetini sağlamak için kanıtlanmış yöntemleri kullanacaktır.
- FAA, mevcut projeleri kullanarak gelecekte yayımlanacak politika ve düzenlemeler için temel oluşturmak amacıyla AAM sertifikasyonunda bilinçli bir politika duruşu sergilemektedir.

Sempozyumun üçüncü ve dördüncü oturumlarında havacılık ve savunma ekosistemindeki uçak tasarımı, sistem ve ekipman tasarımı yapan lokomotif firmalardan mühendislik yöneticilerinin katılımlarıyla iki panel oturumu düzenlenmiştir.

“**Sertifikasyon Süreçlerinin Ürünlerimize Kattığı Değer**” konulu ilk panel oturumu, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı Helikopter Geliştirme Projeleri Program Müdür Burak UÇAŞ, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı HÜRJET ve KAAAN Program Müdürü Muhammed Ali Yiğit, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii MMU- Kaan Ürün Direktörü Benan AYLANGAN, HÜRJET-HÜRKUŞ Ürün Direktörü Nuri Arda GÜNGÖR ve Gökbeş Ürün Başmühendisi Haydar Efdal TARHAN’ın katılımlarıyla TR Uçuşa Uygunluk uzmanlarımızdan Ömer Alper TERZİ moderatörlüğünde gerçekleştirilmiştir.

“**Sistem ve Ekipman Tasarımcısı Bakış Açısıyla Sertifikasyon Sürecindeki Zorluklarımız**” konulu ikinci panel oturumunu ASELSAN’dan Kalite Yönetim Direktörü Burcu KALYONCU moderatörlüğünde gerçekleştirilmiş olup, TR Motor Ürün Direktörü Hilmi CAVLI, TAAC Havacılık Eyleyici ve Test Sistemleri Direktörü Göker AKINCI, ANOVA Genel Müdür Yardımcısı Doruk AKYILDIZ ve TASECS Ürün Geliştirme Direktörü Uygur TAŞKIRAN

III.ÜRÜN EMNİYETİ VE SERTİFİKASYON SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRİSİ (13-14 KASIM 2024)

panelist olarak katılım sağlamıştır.

14 Kasım'da sempozyum iki farklı salonda paralel oturumlarla gerçekleştirilmiştir. İkinci gün sempozyumun beşinci oturumu ana salonda sektör uzmanlarının özgün sunumları ile devam etmiştir. Bu oturumda, aşağıda verilen konu başlıklarında sunumlar gerçekleştirilmiştir:

- [T.C. Savunma Sanayii Başkanlığı](#)'ndan Sertifikasyon Uzmanı [Merve Dalgıç](#), “SSB Projelerinde Sertifikasyon Yönetimi”
- Hava Kuvvetleri Komutanlığı'ndan Hv. Müh. Yzb. [Taylan Özgür ÜLTEN](#) ve Hv. Mu. Ütgm. Ahmet BAKAR, “Savaş Zamanında Uçuşa Elverişlilik” ve “Uçuşa Elverişlilik Süreçleri”
- [TR Uçuşa Uygunluk](#)'dan Uçuşa Elverişlilik Uzmanlarımız [Pınar EKREN](#) ve [Müjdat ASLAN](#), “SAE ARP 4754B & SAE ARP 4761A ile Gelen Güncellemeler

İkinci gün sempozyumun altıncı oturumunda ana salonda SSB Uçuşa Elverişlilik Çalışma Grupları ile ilgili sunumlar gerçekleştirilmiştir. Sunumları gerçekleştirilen dört çalışma grubu konusu ve SSB çalışma grubu başkanları ve TR Uçuşa Uygunluk koordinatörleri ise şöyledir:

- ÇG-1 Hava Aracı ve Sistemleri Geliştirme ve Sistem Emniyeti Değerlendirme Süreçleri; Seyit Burak UYANIK, Müjdat ASLAN
- ÇG-2 Havacılıkta Ekipman Kalifikasyonu ve ETSO/TSO Süreci; Sümeyye ERDEM, Orçun YARDIM
- ÇG-3 Organizasyon Onayları (DOA ve POA) ve Genel Uçuşa Elverişlilik Süreci; Sacide Merve TAN, Müzeyyen ALPARSLAN
- ÇG-4 Havacılığa Özgü Yazılım ve Donanım Geliştirme Süreci; Cem Kubilay SELÇUK, Reşat Erhan YÜCEER

İkinci gün sempozyumun yedinci ve sekinci oturumları ana salonda sektör uzmanlarının özgün sunumları ile devam etmiştir. Bu oturumlarda gerçekleştirilen sunumlar aşağıdaki gibidir:

- [Aselsan](#) Aviyonik Sistemler Müdürü [Alper AKCA](#); “Geleceğin Aviyonik Süit Teknolojisi”
- Türk Havayolları Teknik'ten Kabin İçi Tasarım Müdürü Erhan SAVAŞ; “Kabin İçi Entegrasyon Projelerinde Yapısal Konuların Değerlendirilmesi”
- TEI - TUSAŞ Motor Sanayii A.Ş. 'den Teknik Lider Hüsamettin UYSAL; “Yeni Ufuklara İlerleyen Güç: Yerli Turbofan Motorunun Askeri Sertifikasyon Serüveni”
- Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TUSAŞ) Kalite Güvence - Tasarım Organizasyonu Müdürü Handan BAŞARAN; “Hava Aracı Sertifikasyonunda Alt Yükleniciler”
- Türk Havacılık ve Uzay Sanayii MMU Test Pilotu Barbaros DEMİRBAŞ ve Uçuş Baş Test Mühendisi Erman ÖZER; “KAAN'ın İlk Uçuş Serüveni”

III.ÜRÜN EMNİYETİ VE SERTİFİKASYON SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRİSİ (13-14 KASIM 2024)

İkinci gün paralel salonda ilk oturumda; “EASA PART 21’de Otorite Katılım Seviyesi (LOI)” başlıklı atölye çalışması gerçekleştirilmiştir. TR Uçuşa Uygunluk’tan Müzeyyen ALPARSLAN ve Orçun YARDIM, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı’ndan Sacide Merve TAN ve Türk Havacılık ve Uzay Sanayii’den Yusuf Cansu BARAN’ın koordinatörlüğünde düzenlenen atölye çalışmasına 70’e yakın katılımcı dahil olmuştur. Aynı salonda öğleden sonra gerçekleştirilen ikinci atölyede ise TR Uçuşa Uygunluk’tan Reşat Erhan YÜCEER ve Melis Naz YURTALAN yönetiminde; “DO254 Donanım Geliştirme Süreci Planlama Fazı Çalışmaları” konu başlıklı bir atölye çalışması gerçekleştirilmiştir.

Sertifikasyon süreçlerinin beraberinde getirdiği zorluklar ve bu zorlukların nasıl çözülebileceğine dair önerilerin konuşulduğu III. Ürün Emniyeti ve Sertifikasyon Sempozyumu’nda bu süreçlerin hem ürünlere hem de organizasyonlara kattığı pozitif değer üzerine tüm savunma ve havacılık ekosisteminin hemfikir olduğu görülmüştür. Gelecekte karşı karşıya kalacağımız havacılık uygulamalarına yönelik de dünyada diğer havacılık otoritelerinin bu konuları nasıl ele aldıkları üzerine gerçekleştirilen sunumlardan sertifikasyon süreçlerimizde eksik yanları belirlenerek bu eksikleri tamamlamak üzere ülkemiz havacılık endüstrisi olarak hep birlikte hareket etmemiz gerektiği de vurgulanmıştır.

Gökyüzünde bağımsızlığımızı temsil eden milli projelerimiz, şehitlerimizin emaneti olan bu vatan için kararlılıkla devam eden çalışmalarımızın en büyük ilham kaynağıdır. Hep birlikte, güçlü bir Türkiye için el ele, omuz omuza çalışmaya devam edeceğimiz sözümüzle, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün izinde, "istikbal göklerde" diyerek azimle yürüdüğümüz bu yolda bizlerle olan, sempozyumumuza katılan, destek ve katkı sunan herkese gönülden teşekkür ederiz.

IV. Ürün Emniyeti ve Sertifikasyonu Sempozyumu’nda görüşmek dileğiyle

Emniyette Kalın,
TR Uçuşa Uygunluk Belgelendirme Hizmetleri A.Ş.